

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

GBUR GBUROWI nierówny

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

W polszczyźnie ogólnej GBUR to ‘człowiek nieokrzesany, zachowujący się niegrzecznie’, czyli innymi słowami: cham i prostak. Jednak na Pomorzu, zwłaszcza na Kaszubach, a także w Wielkopolsce i na północy Śląska GBUR to słowo całkowicie pozbawione pejoratywnego zabarwienia, ba!, wręcz nacechowane pozytywnie: taki śląski czy kaszubski GBUR to ‘chłop, właścianin, gospodarz, rolnik’, a nawet ‘zamożny chłop; posiadacz dużego gospodarstwa rolnego’. Ta różnica znaczeniowa ma swoje źródło jeszcze w języku, z którego GBURA zapożyczyliśmy, a więc w średniowiecznej niemieczyźnie, a ściślej: w języku średnio-wysoko-niemieckim. Niemieckie słowo Gebūr oznaczało zarówno ogólnie ‘chłop’, jak i – pozytywnie – ‘sąsiad’, a negatywnie ‘prostak’.